

Otsa Ot Kökse Kök

– Necati Çavdar · 24 Ağustos 2010

Bir döngü ile adeta bir "iz" in kapısına getirdiği Dr. Emin Acar'ı Hacıbayram'da ziyaret etmiştik.

Artık manevi alanda arkadaşımız olan büyüğümüz, Akçakoca'nın mümtaz şahsiyeti Mustafa Şaban'dan bahis açtık.

Dr. Acar, sohbetinde "teknoloji ile uğraşmanın gereğine" işaret etmiş. Okuyan, araştıran imanlı gençler yetiştirmenin önemine değinerek konuyu "Kök Hücre"ye getirmişti.

Teknolojinin zirve yaptığı dönemde kıyametin kopacağını belirten Emin Acar, "Kök hücre deki gelişmeler öyle noktaya gelecek ki anne kendi kopya robotu doğurunca kıyamet kopacak. Anne, tıpkı kendisi olan robotu doğurmadan kıyamet kopmayacak" diyordu.

Bir gün önce idi, bu sözleri işitmemiz.

Ertesi gün. Yani 3 Ağustos 2010..

Kendi hastamız için Dr. Emin Acar'ın tavsiye ettiği doktoru görmek için Angara'ya gitmek üzere Emiryaman'dan yola çıktık.

Sıhhiye'deki parkda (Abdi İpekçi)- bu görülmemiş Ağustos sıcaklığında - sağa sola pankart asıp, bekleyenler, dikkatimizi çekti.

Konu; "Kök hücre" imiş.

Derdi olan daha bir başkasını anlıyor.

Geçip, gidemedik.

Yanlarına uğrayıp sorduk:

Gerçi astıkları pankartlardaki mesajlar her şeyi anlatıyor.

Derdi olan insanlar dertlerine çare için ülkenin dertlileri ile ilgili "iş" yapsın diye teşkilatlandırılan Sağlık Bakanlığı önünde eylem yapıyorlar. Çaresizlik, ilgisizlik o noktaya getirmiş.

Hastaları sadece "kök hücre" nakli ile iyileşme umudu olan hasta yakınları, "ABD ve başka ülkelerde yapılan kök hücre nakli. Bize de sağlansın. Hastalarımız şifa bulsun. Biz kök hücre de klonlama yapılınsın demiyoruz. Sadece hastalıkların tedavisinde kullanılmak üzere yol açılınsın istiyoruz "diyorlar.

Eee. Herkesin gücü yetmiyor.

İmkânı olan gider ABD ya da "hücre naklinin "mümkün olduğu başka ülkelere derdine çare için kök hücre naklini yaptırır.

İmkânı olmayan, ne yapacak?

Allah kimseye dermansız dert vermesin.

Zor ki zor..

İlgililerin konuya duyarlı olması gerek.

Dert varsa çözümde olmalı.

Her hangi bir sıkıntı, milyonları ilgilendirmeyebilir.

Tek bir insanında sıkıntısı olsa, o sıkıntı tüm milletin sıkıntısı olmalı.

İlgililer konuya böyle yaklaşmalı.

"Ne me lazım" denmemeli.

Yarın bunu diyenlerin başına gelmeyeceği ne malum?

Sesini duyurmak için oluşturulan çadırdakilerin her birinden ayrı bir ah çıkıyor.

Binnur Göze ise dertlerine çare için "Otsa ot. Kök se kök" diye özetleyerek, bu konuda imkân verilmesini istiyor. Yasal yolların açılmasını talep ediyorlar.

Evet, derdi çeken bilir.

Çare neyse o sunmalı.

Otsa ot, kökse kök..

PORTATİF ORGAN DÖMEMİ GELİYOR

SERVER VAKFI'nın organize ettiği "ÇARŞAMBA SOHBETLERİ" programına konuk olan Selçuk Üni.Tıp Fak.Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet ÇOLAKOĞLU "Regeneratif Tıp" ya da "21 Yüzyılın Tıbbı" konulu bir konuşma yapmıştı.

Prof.Çolakoğlu, konuyu hem tıp hem de İslam ışığı altında değerlendirerek "21. yüzyılda tıp çok değişecek. Bu gün için hastalık ve tedavi yöntemi denilen şeyler gelecekte olmayacaklar" diyerek gelecek yıllarda tıp alanında yaşanacak gelişmeler konusunda bilgiler vermişti.

Çolakoğlu, "Tıp çok değişecek. Bu gün için hastalık ve tedavi yöntemi denilen şeyler gelecekte olmayacaklar. 30 yıl sonra şeker hastalığı denen bir şey kalmayacak. Gelecekte, eprionel hücre ile elde edilen dalak, kemik, börek gibi organlar üretilecek."diyerek tıp alanında yaşanacakları sıralıyordu. Hücre üretim tekniği konusunda bilgi vererek bizleri "kök hücre" konusunda da aydınlatan Prof, Çolakoğlu, ilgi ile izlenen ve slâytlarla destekleyerek yaptığı sunumda konuşmasını özetle şöyle konuşmuştu:

Bu gün eskiden insanlara büyük sıkıntılar veren hastalıklar yok artık. Mesela veba. Ölümcül bir hastalık idi. Tedavisi de mümkün değildi. Ancak, hastalık olan bölgedeki insanlar karantinaya alınıyor, hastalığa yakalananlar ölüyor, karantina dışındakiler kurtarılıyordu. Bu gün için vebanın bir değeri kalmadı. Bunun gibi bu gün insan ve toplum hayatında sıkıntı ile yaşana kanser, Parkinson, kalp hastalıkları, felce yol açan omurilik ve sinirlerin zedelenmeleri gibi birçok hastalık, gelecekte fark edilemeyecek bile. Hatta gelecek nesiller, bu hastalıkların bu günkü tedavi şekilleri konusunda geçmişte insanlar bu kadar sıkıntı çekerlermiş diyecekler.

Peki bu gelişmeler nasıl olacak.?

Kök hücre çalışmalarındaki gelişmeler ile yedek organçılık başlayacak. Tıpkı bu gün arabalarda yapıldığı gibi. 21. yüzyılda fonksiyonu bozulan, hastalıklı organlar yerine kendi öz hücrelerinden üretebilen yeni, sağlam organ organlar takılacak.

Hücrenin DNA'sının bozularak anarşik şekilde çalışması sonucu oluşan kanser tedavisi bu günkü şekli ile oluşmayacak.

Bu gün kanseri ortadan kaldırmak için ışın tedavisi gören bir hasta, ışına tabi tutulduğu için üreme

fonksiyonunu kaybediyor. Gelecekte genetik ilmi ve yan dallarındaki çalışmalar ile bozukluğun başına dönülerek hücre tamir edilmek suretiyle kanser önlenecek. Ve tedavi gören hastanın üreme fonksiyonlarında bir eksiklik olmayacak.

Bu gün böbrek hastaları dokularına uygun böbrek bekliyorlar. Oysa gelecekte kendi öz hücre ve organlarından böbrek üretileceği için bu alanda yaşadığımız sıkıntılar olmayacak.

Bu yöndeki çalışmalar klonlama -kopyalama- sayesinde olacak

Klonlama iki yönde ilerliyor. Tedavi edici ve üreme ile ilgili klonlama. Gerek tedavi edici gerek üreme ile ilgili klonlama da, büyük ilerlemeler olmuş ancak henüz istenilen sonuç alınmış değil.

Tedavi edici klonlama yöntemi ile elde edilen yeni ürün hücre; farklı çalışarak ya normal parça ile uyum sağlamıyor ve bir süre sonra tümör oluyor. Mesela kalp kası üretildi, ancak normal kaslarla uyumlu çalıştırılmadı.

Üreme ile ilgili olarak yapılan çalışmalarda koyun aynen kopyalandı. Ancak, fazla yaşamadı. Çabucak öldüğü için esas koyunun süt, et, üreme vs konusundaki işlevini görüp görmediği ve ölüm nedeni bilinmiyor.

Üreme ile ilgili olarak yapılan klonlama da mutlaka bir dişi gerekiyor. Dişi embriyosuna kendi ya da başkasından alınan hücre monte edilerek sonuç alınıyor. Dişi olmadan sonuç almak mümkün olmuyor. Gençten alınan hücre ile yaşlının hücresi birleştirilerek elde edilen hücrede, hücre gençleştirilemiyor. Fakat yaşlı hücresi genç hücreyi ihtiyarlatıyor.

Buda gösteriyor ki; hastalıkların çaresi var. Ölüm ve ihtiyarlığın çaresi yok

21. yüzyıl tıbbı, insanlık için hem çok güzel hem de çok istismara açık.

Bu konuda birçok ülke yasaklar getiriyor.

Türkiye'de kök hücre çalışması yasak iken bu alanda en ileri çalışmalar yapan ülkeleri sayarsak, ABD, İngiltere, İsrail...

Çin, Güney Kore, Singapur ve hatta İran var.

İran'da ilginç gelişmeler var. Türkiye'de yasak olan bazı şeyler İran'da serbest. Kadın yumurtasının başkasına taşınmasında yasak yok. İran bu işi çözmüş. İran böbrek naklinde daha ileri giderek, bağışta bulunana peşin bin dolar veriyor. Kimin bağışladığı ve hangi özelliklere sahip bir böbrek olduğunu kayıt altına alıyor. Böylece bağışçının beyin ölümü gerçekleştiğinde tekrar aile rızasına ihtiyaç kalmıyor. Sağlık alanında on milyar dolarlık bir pazarın olduğu Türkiye'de Sağlık Bakanlığı konu 'istismara açık' diye kök hücre çalışmalarını yasaklarken Diyanet'n fetvalarını taradım ve müftülüklere müracaat ettim. Kök hücre çalışmaları ile ilgili olarak o alanda da maalesef bir açılım yok."

İnşallah, "hücre nakli" umudu ile yola çıkanların umutları yok olmaz. Başta Sağlık bakanlığı olmak üzere ilgililer duyurda dertlilerin derdine çare olurlar.

Şu ramazan günü. biz bize düşeni yapmış olalım.

Kalanı, yetkililerin vicdanına kalmış.

O nedenle yazıyı yazıp internet denene denize atıyoruz.

Belki mahluk bilmeze de Halik bilir..

18. Ağustos 2010